

maalet er om Betydningen af Hjemstedsbeviser, og om det skulde være Meningen med Hjemstedsbeviser, at Folk, der ere indvandrede, strax kunne erhverve saadant Bevis, naar de blive her i Landet, altsaa erhverve Forsørgelsesret her, saa har det ikke været Tanken med disse Beviser; Tanken har været at spørge for, at saadanne danske Underaatter, der ønskede at vende tilbage for at leve i Slesvig og fortsætte deres Bedrift der, uhindrede kunne gjøre det. Veilingelsen for, at de kunde gjøre det, var, at de fik en Erklæring om, at, hvis de bleve trængende, vilde de være forsørgelsesberettigede i Danmark. Paa den Maade ere Hjemstedsbeviserne udstedte, og den ansøgte Hensigt har været Hensigten med dem, men de ere ingenlunde udstedte for at give indvandrede Slesvigere paa Forhaand Sikkerhed for, at nu vare de forsørgelsesberettigede i Riget. Jeg antager heller ikke, at ret mange indvandrede Slesvigere, som agte at bosætte sig her, ville lægge afgjørende Vægt paa dette Spørgsmaal, da man dog sjældent udvander til et andet Land for at blive forsørgelsesberettiget, men derimod for at etablere sig under saadanne Forhold, at man ikke tænker paa den nære Mulighed at komme paa Fattigvæsenet. Hensigten med Loven og den Nytte, den har gjort, har været den, at man har sørget for, at Slesvigere, der havde dansk Indfødsret og ønskede at bevare deres undersaatlige Forhold til Danmark, kunde blive i deres Stilling i Slesvig, uhindrede af de forandrede Forhold, derved, at de fik en Tilfjendegivelse fra den danske Regjering om, at den vedkjendte sig, at de vare forsørgelsesberettigede her i Tilfælde af, at de skulde komme til at trænge til Forsørgelse. Det er Sagens virkelige Stilling, og det er Svaret paa, hvad de ærede Forespørgere have spurgt om, jeg haaber, at det maa være tilstrækkelig klart. De øvrige Forhold, som det ærede Medlem har omtalt, skal jeg lade ligge uberørte ved denne Leilighed. Jeg gjentager, hvad jeg begyndte med at sige, at jeg tror, at man gjør ret i at behandle disse Forhold med nogen Barsomhed, og for min Del skal jeg ikke forbyde mig i en Betragtning af, hvad den Opfattelse, som jeg har overfor disse Sager, paa nærmere eller fjernere Maade kan føre til. Hidtil har jeg fortolket Loven og anvendt den, som jeg tror, den kan og maa fortolkes og anvendes, og det agter jeg ogsaa herefter at gjøre.

Fermansen: Den ærede Indenrigsminister udtalte i Begyndelsen af sit Foredrag, at den første af Forespørgerne var gaaet en hel Del ud over Forespørgjens Formaal, navnlig derved, at han havde paakaldt, hvad Ministeren kaldte de store Jølelser. Det er jo meget vanstelig ved en Sag som denne at drage den Grændse, som man individuelt vil fastholde, mellem Forstand og Jølelse. Meningen med vor Forespørgsel har efter min Opfattelse været den at se at faae Klaring paa

et dobbelt Forhold, dels det Forhold, som Regjeringen indtager overfor de udvandrede Slesvigere, hvilket hidtil idetmindste har været meget vanstelig for disse at finde Rede i og komme til Nette med, og dels som den anden Side af Sagen at faae Rede paa Statens Forhold til de Kommuner, der ere eller trues med at blive overbeholdede ved at blive tvungne til at overtage Forsørgelsen af saadanne udvandrede Slesvigere, som ere komne i Trang. Naar en af de Slesvigere, hvorum her er Tale, har løst sit undersaatlige Baand til den preussiske Stat og er bleven modtaget her i Danmark med fulde borgerlige Rettigheder og ogsaa fulde borgerlige Forpligtelser som andre indfødte Danske, kan man efter min Mening ikke fortaenke disse Mænd i, at de stode i den Formening, at de derved tillige havde erhvervet sig et Hjemsted og en Forsørgelsesret i Danmark, og man kan ikke fortaenke dem i, at de blive noget angstelige og bedrøvede over at erfare, at dette ikke er Tilfældet. Jeg mener derfor, at der vel er Grund til at faae dette Spørgsmaal klaret, saa at der for Fremtiden for deres Vedkommende ikke kan være Tvivl om, hvorledes de virkelig staa i det. Som det allerede er ansørt af den første Forespørger, bestaar der jo et noget forunderligt Forhold her, idet alle Udlændinge, saavidt jeg har forstaaet, ene med Undtagelse af dem fra Hertugdømmerne, have Hjemsted og Forsørgelsesret, naar de i 5 Aar have boet i en Kommune. Hvis jeg feiler, haaber jeg at blive oplyst derom, men saaledes tror jeg, at ogsaa det Udvalg, som var nedsat i det andet Thing angaaende Loven om Hjemstedsbeviser, har forstaaet det. Den indvandrede Slesviger kan derimod ikke faae disse Goder uden efter et Ophold i sin Kommune i 15 Aar. Der gives altsaa det Forhold, som er vanstelig for disse Folk at forstaa, at man kan have Indfødsret uden Forsørgelsesret, ligesom man kan have Hjemsted og Forsørgelsesret uden Indfødsret. Der er et andet Hensyn, som ikke kan være andet end trykkende for disse vore uheldigt stillede danske Medbrødre, som have anset det for at være nødvendigt for dem at forlade deres eget Hjem for at tage Ophold i Danmark, og det er det, at medens andre Udlændinge komme her til Landet for at søge deres Brød og Lykke og kun komme derfor, saa er det ulykkelige politiske Forhold, som tvinge Slesvigerne til at reise ud fra deres Hjemstavn. Imedens andre Staters Undersaatter komme for at søge bedre Kaar, end de kunne finde i deres egen Hjemstavn, saa maa disse opgive Udsigten til de gode Kaar, de mulig kunde have fundet i deres Hjemstavn, for at blive Kærligheden til deres gamle Fædreland tro. Det hører nu til de Betragtninger, som den ærede Minister henregner under Jølelsernes Omraade; men jeg ser virkelig ikke, at man ligeoverfor en Sag som denne er istand til at udelukke Jølelserne, naar nu Forholdene ere saaledes. Jeg skal ikke paa nogen Maade